

ש"פ וירא, כ"ף מרחשון, ה'תשמ"ז

ביאור בדרך אפשר

1 הוא ספירת המלכות, המידה השביעית מהמידות העליונות (חסד,
 2 גבורה, תפארת, נצח, הוד, יסוד, מלכות) על-דרך-זה הוא בשנה
 3 השביעית שגם עניינה של שנת השמיטה הוא ספירת המלכות.
 4 ומכל-מקום יש הפרש ביניהם, דבשבת היא עלית כל
 5 העולמות, ולכן אז השביתה
 6 היא מפל המלאכות,
 7 מה-שאין-כן בשביעית
 8 השביתה היא רק מעבודת
 9 האדמה, משום שאז העליה
 10 היא רק עד ספירת המלכות,
 11 דהאדמה היא בחינת עצם
 12 המלכות.
 13 עניין עליית העולמות בשבת מבואר
 14 בהרחבה בתורת החסידות, וזה לשון
 15 אדמו"ר ה'צמח צדק' (דרך מצותיך,
 16 מצוות שביעית) בעניין זה בשייכות
 17 להבדל בין עליית העולמות בשבת
 18 לעליית העולמות בשנת השמיטה:
 19 "הסוד הכמוס אשר גילה לנו הארז"ל
 20 והוא ענין עליות העולמות למקורם
 21 ששישה בחי' הם משך הירידה,
 22 והשביעית היא העולה הן בימים הן
 23 בשנים, לפי שכך הייתה סדר המשכות
 24 החיות ממנו יתברך בששת ימי
 25 בראשית וביום השביעי שבת וכמו
 26 שכתוב וירא אלוקים את כל אשר עשה
 27 והנה טוב מאד, ויכולו השמים והארץ
 28 וכל צבאם, פירוש שהוטב לו ית' מאד
 29 מה שויכולו השמים והארץ, פירוש
 30 ויכולו מלשון כלתה נפשי, כלומר
 31 שנעשו העולמות באופן שהם חזורים
 32 לעלות אחר-כך בכל ימי ההקף אשר
 33 קצב ה', ועולים בכלות הנפש למעלה
 34 לשורשם ומקורם והוטב לו יתברך זה
 35 מאד לפי שעלידי עליה זו הם
 36 מקבלים אור וחיות ממקור חיי החיים
 37 ברוך-הוא להשפיע אחר-כך בימי
 38 הירידה, וכך הם חזורים הלילה עד
 39 שלעתיד לבוא יהיה מנוחה לחיי העולמים. והנה לפי אופן העלייה כך הוא
 40 קדושת היום, כמו בשבת העלייה יותר גדולה לכן אסור בכל מלאכה
 41 מה-שאין-כן ביום-טוב הותר מלאכת אוכל נפש ובחול המועד אפילו מלאכת
 42 עבודה דבר האבר ובשביעית אינו אסור כי אם עבודת הקרקע..."
 43 וזהו ענין עשר נטיעות הקשורות עם השנה השביעית,
 44 כדברי המשנה שהובאו לעיל, הינו המשכת והתגלות העשר ספירות

ביאור בדרך אפשר

בספירת המלכות.

45
 46 וזהו גם מה שכתוב באברהם אבינו ויטע אשל בכאר שבע,
 47 ויטע אשל הוא ענין עשר נטיעות הנ"ל, כי אשל בפשטות
 48 הוא אילן (כפירוש האבן-עזרא ועוד פשטני המקרא),
 49 דקאי על זעיר-אנפין המידות
 50 העליונות (המכונות "פנים קטנות", כי
 51 יש בהן אור מועט ביחס לאור
 52 שבמוחין וביחס לאור שלמעלה
 53 מהספירות הנקרא "אריך אנפין", פנים
 54 ארוכות) דאצילות המידות של
 55 עולם האצילות שהוא בחינת
 56 צומח דאצילות⁸ כמו המידות
 57 שבנפש האדם שצומחות מקטנות
 58 לגדלות והתפעלות קטנה מתפתחת
 59 וצומחת להתלהבות גדולה, וכשם
 60 שהצומח גדל מהארץ כך המידות
 61 צומחות מהשכל, ועל-דרך-זה גם
 62 לעניין התגלות המידות למעלה
 63 באלוקות שיש בהן צמיחה והן באות
 64 לידי גילוי המוחין העליונים והוא
 65 ה"אשל" של המידות דאצילות, אף
 66 שעיקרו המידות כולל כל העשר
 67 ספירות דאצילות, גם המוחין
 68 שהם המקור למידות עשר נטיעות
 69 [ומה שכתוב ויטע אשל
 70 לשון יחיד, ולא נזכר עניין זה
 71 המספר עשר הוא משום
 72 שאצילות הוא עולם
 73 האחדות, שבו כל הספירות בטלות
 74 לאלוקות שהיא המציאות היחידה ואין
 75 להם מציאות נפרדת כמבואר
 76 במאמר⁹, ו'באר שבע' המקום
 77 שבו אברהם אבינו נטע את האשל
 78 היא ספירת המלכות, והינו
 79 המשכת העשר ספירות לרדת
 80 ולבוא לידי גילוי בספירת
 81 המלכות.
 82 והנה נוסף על פירוש הפשוט
 83 הנ"ל ש"אשל" הוא אילן איתא¹⁰ מובא (והובא בפירוש רש"י)
 84 עוד ב' פירושים בפסוק זה. חד אמר אחד אמר ופירש ש"אשל"
 85 הוא פרדס שיש בו ריבוי פירות (כמפרש במאמר), וחד
 86 אמר ש"אשל" הוא פונדק לאכסניא בית מלון ובו כל מיני
 87 פירות. דלתפירוש שאשל הוא פרדס של עצים רבים, מבואר
 88 גם כן בפירושים שזהו ענין עשר נטיעות הנ"ל. אמנם